

Beleidsplan Stichting Historische Kring Stad en Ambt Almelo 2023 – 2026

‘Cultureel erfgoed als cement voor de stad’

Besproken en vastgesteld in de vergadering van het bestuur, 19 januari 2023

*Adresgegevens organisatie
Jacob Marisstraat 8
7606 HL ALMELO
bestuur@historishekringalmelo.nl*

Inleiding

De Stichting Historische Kring Almelo is opgericht bij notariële akte van 12 februari 1993. Op 15 januari 1999, is deze naam bij akte gewijzigd in “Stichting Historische Kring Stad- en Ambt Almelo”. Deze naamsverandering had alles te maken met de ontbinding van de vereniging “Genootschap Stad- en Ambt Almelo”, waarbij de activiteiten werden overgedragen aan de stichting, die tevens de beschikking kreeg over het liquidatieoverschot.

Volgens de statuten kent de stichting thans een tweetal doelen:

- het bevorderen van de kennis over de historie van de gemeente Almelo in de meest ruime zin;
- het ondersteunen van de bescherming van zaken en objecten met een grote historische waarde.

In de afgelopen jaren zijn er de vele activiteiten verricht en momenteel kent de stichting zo'n 400 donateurs. De stichting is financieel gezond en beschikt over voldoende eigen vermogen.

In vervolg op het beleidsplan 2019 – 2022 is het bestuur van mening dat ook voor de komende jaren het van belang is om de doelen te vertalen in meer concrete activiteiten. Daarvoor is dit beleidsplan opgesteld. Voor de komende vier kalenderjaren (2023 -2026) wordt dit plan nader uitgewerkt in activiteiten op jaarniveau.

Activiteiten op basis van de statuten

In de statuten is beschreven dat de stichting haar doelen o.m. wil bereiken door “het doen verschijnen van een periodiek, het organiseren van lezingen en excursies, het doen van onderzoek, het in stand houden en bevorderen van oude gebruiken, het verlenen van medewerking aan de totstandkoming van tentoonstellingen, het uitreiken van een culturele prijs”.

Dit heeft vorm en inhoud gekregen door:

- het elk kwartaal uitbrengen van het alom gewaardeerde blad Stad & Ambt;
- het naast de kuieravond/Nieuwjaarsbijeenkomst in januari, door het jaar heen organiseren van vier tot vijf lezingen, waarbij gemiddeld 50 tot 60 donateurs en andere belangstellenden aanwezig zijn;
- de jaarlijkse excursie naar cultureel waardevolle objecten;
- de uitreiking sinds 1969 door de stichting en haar voorgangers, de vijfjaarlijkse Mans Kapbaarg prijs. Daarbij gaat het om mensen die o.m. grote verdiensten hebben op cultuurhistorisch terrein en dito waardering verdienen voor hun cultuurhistorische kennis;
- de totstandkoming van het Historisch Informatiepunt (HIP) in de bibliotheek van Almelo.

Missie van de Kring ‘Cultureel erfgoed als cement voor de stad’

In het beleidsplan 2019 – 2022 is het begrip “erfgoed” gehanteerd. In dit plan wordt uitgegaan van het begrip “cultureel erfgoed,” zoals dat is omschreven in de Erfgoedwet van 9 december 2015:

“uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden”.

Het cultureel erfgoed in/van een gemeente, o.m. zichtbaar in monumenten, landschappen en archeologische waarden, verdient om meerdere redenen permanente aandacht, dit om te voorkomen dat het teniet wordt gedaan, dan wel onvoldoende wordt gestimuleerd om het te behouden.

De Stichting Historische Kring Stad- en Ambt Almelo ziet zichzelf, op grond van haar statuten, als een van de partijen die de aandacht voor het cultureel erfgoed binnen de gemeente Almelo in de breedste zin wil bevorderen. Het gaat zowel om materieel als immaterieel erfgoed. De belangrijkste kernwaarden die daarbij gehanteerd worden zijn: kennis, samenwerking, maatschappelijke betrokkenheid en oog voor schoonheid van de stad.

Visie en strategie

De belangstelling voor cultureel erfgoed is van alle tijden, maar wisselt wel door de jaren heen. Met name in de periode van de wederopbouw, maar ook nog later, hebben heel wat gebouwen, straten en watergangen, als gevolg van de vernieuwingsdrang, het loodje moeten leggen. Aandacht voor erfgoed is gelukkig de afgelopen jaren weer stevig toegenomen, niet in de laatste plaats omdat men de culturele en economische waarden ervan voor de samenleving heeft leren ontdekken.

Gelukkig speelt dit ook in Almelo en dat geeft onze stichting een extra stimulans om zich in de komende jaren hiervoor te willen inzetten. Een belangrijk sleutelwoord hierbij is samenwerking, zowel met andere erfgoedorganisaties, particulieren en de overheid, zoals de gemeente en het waterschap. Dit in het besef dat juist door samenwerking het resultaat groter kan zijn, dan wanneer organisaties separaat werken.

Korte terugblik op het beleidsplan 2019 – 2022

Met als vertrekpunt de hiervoor genoemde activiteiten zijn we erin geslaagd om als Historische Kring meer zichtbaar te worden, zowel naar andere erfgoedorganisaties, als naar de gemeente Almelo en de inwoners en bedrijven van Almelo.

Het Platform Cultureel Erfgoed Almelo (een samenwerkingsverband van 18 organisaties) is, mede vanuit de Historische Kring Stad en Ambt Almelo, tot stand gekomen. Gedurende de afgelopen 4 jaar is ook het voorzitterschap van de voorbereidende erfgoedcommissie ingevuld door de Historische Kring.

De waardering voor het blad Stad en Ambt is verder gegroeid en ook is het aantal donateurs gelijk gebleven, dit laatst is mede te danken aan de sterk verbeterde website en de inzet vanuit het Historisch Informatie Punt.

De Historische Kring is als opdrachtgever opgetreden van het project stadspoorten, waarvan de zuidelijke poort (Nystadpoort) op 22 december 2022 is opgeleverd. De noordelijke poort (de Eschpoort) staat in de planning voor het eerste kwartaal van 2023.

Tot slot kan nog vermeld worden de donatie aan de werkgroep Levend Verleden voor de realisatie van vijf extra Stolpersteine.

Doelstellingen voor de komende beleidsperiode

Deze kunnen als volgt worden benoemd:

1. het mobiliseren van de aanwezige kracht en kennis bij de donateurs van de stichting. Teveel is vooral het bestuur aan zet bij het bereiken van de gestelde doelen. Het betrekken van donateurs bij concrete activiteiten of projecten zal niet alleen leiden tot betere resultaten, maar kan ook het draagvlak voor de stichting versterken en mogelijk leiden tot nieuwe aanwas van donateurs. Dit laatste is, gelet op de (dubbele) vergrijzing van het bestand, van groot belang;
2. het verder versterken van de samenwerking met andere betrokken erfgoedorganisaties. Het komt nog teveel voor dat partijen zich focussen op de eigen doelen.
De gedachte van '1 + 1 = 3' is nog onvoldoende ingebed en de voordelen van efficiency en effectiviteit blijven daarmee achterwege;
3. het benutten van de hernieuwde belangstelling bij de gemeente voor erfgoed, vertaald in de nota 'Zichtbaar verleden' en voorzien van beperkte structurele middelen. Daarbij blijft overigens de onvoldoende ambtelijke capaciteit een bron van zorg;
4. de contacten onderhouden met particulieren, die bijvoorbeeld willen investeren in panden. Vanuit de aanwezige kennis bij het Historisch Informatiepunt kan kennis worden gedeeld over deze gebouwen en dat kan bijdragen aan de bereidheid om zich voor deze panden te willen inzetten;
5. het voltooien van het inventarisatieproject historisch archief HIP.

Jaarplan 2023

- Samen met de gemeente Almelo en andere erfgoedorganisaties inhoud blijven geven aan de nota 'Zichtbaar verleden' (vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo, 09-01-2018). Dit gebeurt door middel van bijeenkomsten en het verder richting en inhoud geven aan de opgestelde uitvoeringsagenda met toewijzing van de beschikbare middelen.
- Bijdragen aan het opstellen van een nieuwe erfgoednota in 2023.
- Versterken van de samenwerking met andere erfgoedorganisaties.
- Voorbereiden van de excursie 2023 en van de lezingencyclus 2023-2024.
- Stimuleren van de betrokkenheid van donateurs van de stichting door deelname aan projecten en commissies.
- Aandacht voor het donateur bestand met focus op werving en het gebruik maken van aanwezige kennis.
- Opstellen van een media- en donateursbeleid.
- Voortzetting inventarisatieproject historisch archief HIP.
- Afronding van het project Stadspoorten: opening Eschpoort in het eerste kwartaal van 2023 en de financiële verantwoording opstellen.
- Projecten: waterputten en openstelling schuilruimte NS station Almelo.
- Deelname aan het comité Open Monumenten Dag.
- Voorbereiding 25 jarig bestaan Stichting Historische Kring Stad en Ambt Almelo 2024
- Voorbereiding uitreiking Mans Kapbaarg prijs 2024